

ВЕБІНАР

 7eminar.com

«Неприбуткові» ГО і БФ: звітність за 1 кв., зарплата, відрядження, наслідки втрати неприбутковості

Дивіться відеозапис [ТУТ](#)

ЗАРПЛАТА, ВІДРЯДЖЕННЯ В ГО І БФ: ОФОРМЛЕННЯ, СПІВПРАЦЯ З ФІЗОСОБАМИ ТА ІНШІ ВИПЛАТИ

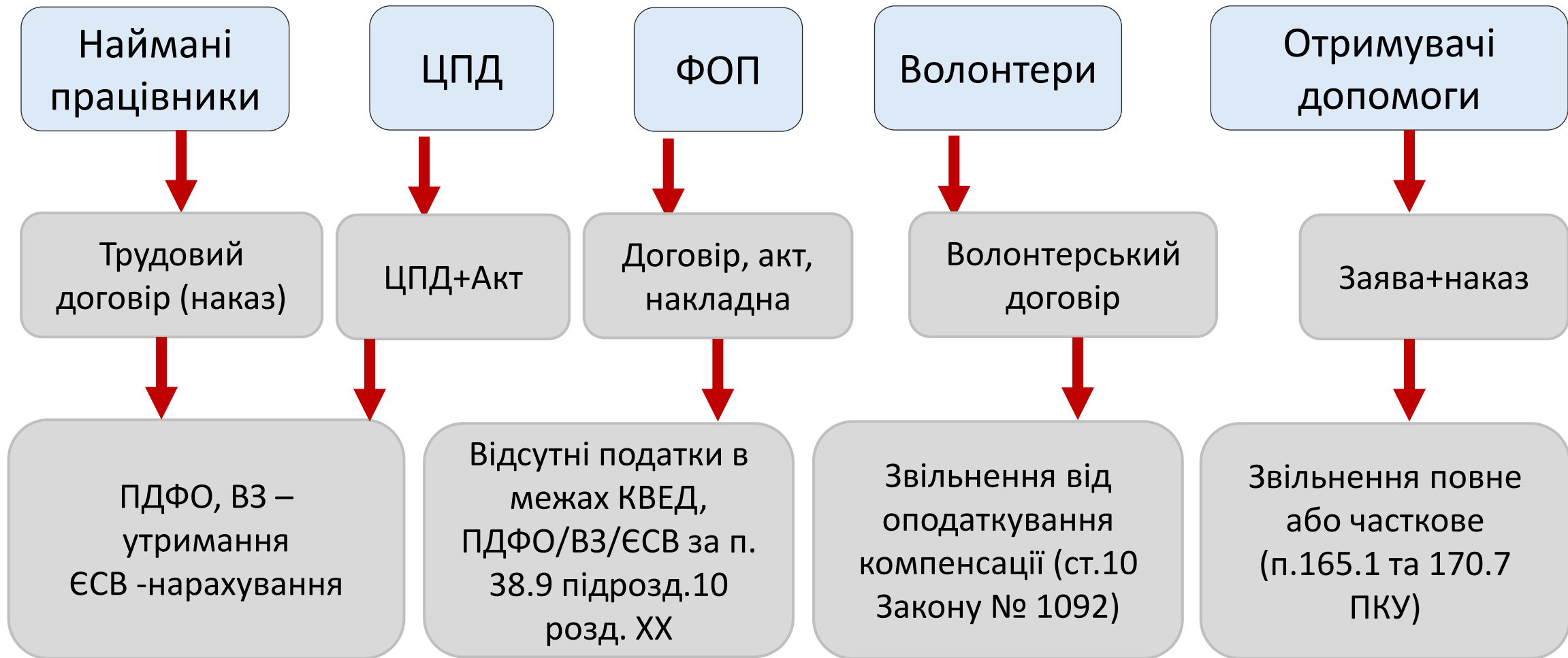
ОЛЕНА ГАБРУК

ПРОГРАМА

1. Виплати фізичним особам та оподаткування таких виплат.
2. Правила надання цільової та нецільової благодійної допомоги фізичним особам.
3. Як правильно працевлаштувати працівників до благодійного фонду: в штаті, за сумісництвом тощо?
4. Які податки платить благодійний фонд при наявності працівників?
5. Чи можуть працівники одночасно бути волонтерами та працівниками?
6. Як правильно оформити відносини фонду з волонтерами?
7. Оформлення і оплата відрядження, кому можна, а кому ні.
8. Штрафи з ПДФО, військового збору та порушення трудового законодавства.

ВИПЛАТИ ФІЗИЧНИМ ОСОБАМ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТАКИХ ВИПЛАТ

НЕЦІЛЬОВА БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА

Відповідно до пп. 170.7.3 ПКУ не включається до оподатковуваного доходу сума нецільової благодійної допомоги, у тому числі матеріальної, що надається резидентами – юридичними або фізичними особами на користь платника податку протягом звітного податкового року сукупно у розмірі, що не перевищує суми граничного розміру доходу, визначеного згідно з абзацом першим пп. 169.4.1 ПКУ, встановленого на 1 січня такого.

Вид операції	ПКУ	ПДФО/ВЗ	Ознака доходу
В 2024 році в сумі, що не перевищує 4240 грн		-	«169»
В 2024 році в сумі, що перевищує 4240 грн	170.7.3	+	
Документальне підтвердження: заява, наказ			

ЦІЛЬОВА БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА

Відповідно до пп. 170.7.1 ПКУ не оподатковується та не включається до загального місячного або річного оподаткованого доходу платника податку благодійна, у тому числі **гуманітарна допомога**, яка надходить на його користь у вигляді коштів або майна (безоплатно виконаної роботи, наданої послуги) та відповідає вимогам, визначеним цим пунктом.

Цільовою є благодійна допомога, що надається під визначені умови та напрями її витрачання, а нецільовою вважається допомога, яка надається без встановлення таких умов або напрямів.

Вид операції	ПКУ	ПДФО/ВЗ	Ознака доходу
Цільова благодійна допомога	170.7.1 170.7.2 170.7.4	-	«169»
Документальне підтвердження: заява, наказ Гуманітарка: накладну на внутрішнє переміщення гуманітарної, Звіт особи відповідальної за роздачу гуманітарної допомоги			

ЦІЛЬОВА БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА

- а) екологічних, техногенних та інших катастроф у місцевостях, оголошених згідно з Конституцією України зонами надзвичайної екологічної ситуації, - у граничних сумах, визначених Кабінетом Міністрів України;
- б) стихійного лиха, аварій, епідемій та епізоотій загальнодержавного або місцевого характеру, які завдали шкоди або створюють загрозу здоров'ю громадян, навколишньому природному середовищу, викликали або можуть викликати людські жертви чи втрату власності громадян, у зв'язку з якими рішення про залучення (надання) благодійної допомоги було прийнято відповідно Кабінетом Міністрів України або органом місцевого самоврядування, у граничних сумах, визначених Кабінетом Міністрів України або органом місцевого самоврядування відповідно;
- в) збройної агресії російської федерації у період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану;**

ЦІЛЬОВА БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА

Благодійна допомога, що надається на зазначені цілі, повинна розподілятися через державний чи місцевий бюджет або через банківські рахунки благодійних організацій, Товариства Червоного Хреста України, внесених **до Реєстру неприбуткових організацій та установ.**

Для цілей цього підпункту вважається цільовою благодійною допомогою та не підлягає оподаткуванню **профспілкова виплата**, здійснена за рішенням профспілки, прийнятим в установленому порядку на користь члена такої профспілки, який має статус постраждалого внаслідок обставин, зазначених у цьому підпункті.

ЦІЛЬОВА БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА

Згідно з п. 26 підрозд. 1 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ тимчасово, починаючи з дати введення в Україні воєнного стану до його припинення або скасування положення пп. «в» пп. 170.7.2 ПКУ застосовуються з урахуванням такої особливості:

- до прийняття КМУ порядку підтвердження статусу осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України у період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану, з метою не включення до оподаткованого доходу фізичних осіб – платників податку доходів, отриманих у вигляді цільової або нецільової благодійної допомоги, **статус таких осіб визначається самостійно надавачами цільової або нецільової благодійної допомоги.**
- Відповідно п. 28 підрозд. 1 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ дана норма застосовуються до податкових (звітних) періодів починаючи з 01.01.2022 року.

ЦІЛЬОВА БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА

Відповідно до пп. 170.7.4 ПКУ не включається до оподатковуваного доходу цільова благодійна допомога, що надається резидентами - юридичними чи фізичними особами у будь-якій сумі (вартості):

а) закладу охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування <...> особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю або дитини, в якої хоча б один із батьків є особою з інвалідністю;<...>, **крім витрат** на косметичне лікування або косметичну хірургію (включаючи косметичне протезування, не пов'язане з медичними показаннями), водолікування та геліотерапію, не пов'язані з хронічними захворюваннями, лікування та протезування зубів з використанням дорогоцінних металів, гальванопластики та порцеляни, аборти (крім абортів, які проводяться за медичними показаннями, або якщо вагітність стала наслідком зґвалтування), операції з переміни статі; лікування венеричних захворювань (крім СНІДу та венеричних захворювань, причиною яких стало нестатеве зараження або зґвалтування), лікування тютюнової чи алкогольної залежності; придбання ліків, медичних засобів та пристосувань, які не включені до переліку життєво необхідних, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

ЦІЛЬОВА БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА

протезно-ортопедичним підприємствам, реабілітаційним установам для компенсації вартості платних реабілітаційних послуг, технічних та інших засобів реабілітації, наданих платнику податку, визнаному в установленому порядку особою з інвалідністю, або його дитині з інвалідністю, у розмірах, що не перекриваються виплатами з бюджетів і фонду загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування;

ДОПОМОГА НА ЛІКУВАННЯ, МЕДОБСЛУГОВУВАННЯ

Відповідно до пп. 165.1.19 ПКУ кошти або вартість майна (послуг), що надаються як допомога на лікування та медичне обслуговування платника податку або члена сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення, дитини, яка перебуває під опікою або піклуванням платника податку, за умови документального підтвердження витрат, пов'язаних із наданням зазначеної допомоги (у разі надання коштів), у тому числі, але не виключно, для придбання ліків, донорських компонентів, протезно-ортопедичних виробів, виробів медичного призначення для індивідуального користування осіб з інвалідністю, **за рахунок коштів благодійної організації або його роботодавця <...>.**

ДОПОМОГА НА ЛІКУВАННЯ, МЕДОБСЛУГОВУВАННЯ

Вид операції	ПКУ	ПДФО/ВЗ	Ознака доходу
Допомога на лікування	165.1.19	-	«143»

Документальне підтвердження: документи, що підтверджують потребу фізичної особи в лікуванні та медичному обслуговуванні (зокрема, наявність і характеристики хвороби, травми, отруєння, патологічного стану); документи про надання таких послуг, які ідентифікують постачальника й одержувача послуг, обсяги та вартість таких послуг (договори, платіжні та розрахункові документи, акти наданих послуг, інші відповідні документи залежно від необхідного лікування або медичного обслуговування, хвороби та її стану).

ЯК ПРАВИЛЬНО ПРАЦЕВЛАШТУВАТИ ПРАЦІВНИКІВ ДО БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ

Штатний розпис — це документ, що встановлює для роботодавця структуру, штат та посадові оклади працівників.

Основні елементи, які має містити штатний розпис, це **назви посад**, чисельність персоналу та оклади для кожної посади

Штатний розпис належить до організаційних документів і затверджується посадовою особою особисто (*п. 3 гл. 6 р. II Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Мінюсту від 18.06.2015 р. № 1000/5*).

МОДЕЛЮЄМО ШТАТНИЙ РОЗПИС

№ з/п	Посада (професія)	Код за Класифікатором професій ДК 003:2010	Кількість штатних одиниць	Посадовий оклад, грн	Місячний фонд заробітної плати грн
1	<i>Голова Правління</i> Директор виконавчий	1210.1	1	26400	26400
2	Головний бухгалтер	1231	1	25800	25800
3	Керівник проектів та програм	1238	1	25000	25000
4	Менеджер (управитель) із соціальної та корпоративної відповідальності <i>Менеджер (управитель) із соціальної сфери</i>	1496 1483	1	24600	24600
5	Психолог	2445.2	1	18850	18850
6	Бухгалтер	3433	1	14500	14500
7	Інспектор з кадрів	3423	1	13700	13700
8	Соціальний працівник	3460	1	13520	13520
9	Водій автотранспортних засобів	8322	1	10400	10400
10	Прибиральник службових приміщень	9132	1	8000	8000
	Разом	X	10	158270	158270

СУМІЩЕННЯ

Під поняттям суміщення розуміють виконання працівником на тому ж підприємстві, в установі, організації поряд з своєю основною роботою, обумовленою трудовим договором, додаткової роботи за іншою професією (посадою) або обов'язки тимчасово відсутнього працівника без звільнення від своєї основної роботи.

Передумовою для суміщення професій (посад) є наявність у штатному розписі **вакантної посади**.

Робота здійснюється **в основний робочий час** у той самий проміжок робочого часу, що відведений для основної роботи за рахунок збільшення інтенсивності праці та обсягу виконуваної роботи при незмінній тривалості робочого часу, як правило, в межах тієї ж категорії персоналу, до якої відноситься даний працівник. При цьому окремий трудовий договір з працівником не укладається. Видається наказ про допущення працівника до роботи за суміщенням та встановлюється **доплата до основної заробітної плати**.

<https://pd.dsp.gov.ua/news/sumisnytstvo-i-sumishchennia-osoblyvosti-zastosuvannia-ta-vidminnosti/>

ДОПЛАТА ЗА СУМІЩЕННЯ

Працівникам, які виконують на тому ж підприємстві, в установі, організації поряд з своєю основною роботою, обумовленою трудовим договором, додаткову роботу за іншою професією (посадою) <...> провадиться доплата за суміщення професій (посад) або виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника.

Розміри доплат за суміщення професій (посад) або виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника встановлюються на умовах, передбачених у колективному договорі.

ст.105 КЗпП

Доплата за суміщення професій (посад) встановлюється в розмірі до 50 % посадового окладу (тарифної ставки) за основною професією (посадою). Це для бюджетників *за постановою КМУ від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери».*

СУМІСНИЦТВО

Сумісництвом вважається виконання працівником, крім основної, **іншої оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час** на тому самому або іншому підприємстві, в установі, організації або у роботодавця - фізичної особи.

Працівники, які працюють за сумісництвом, одержують заробітну плату **за фактично виконану роботу.**

ст.102-1 КЗпП

Передумовою для сумісництва є наявність у штатному розписі **вакантної посади.**

СУМІСНИЦТВО

ЗАЯВА

Прошу прийняти на посаду бухгалтера за сумісництвом із 01 квітня 2024 р. на умовах неповного робочого дня з 16:00 до 18:00.

Додатки: *1. Копія паспорта.*

2. Копія ІПН платника податків.

3. Копія диплома про повну вищу освіту КВ № 12345678.

4. Витяг з електронної трудової книжки (трудова книжка).

ЯКІ ПОДАТКИ ПЛАТИТЬ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПРИ НАЯВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ?

Роботодавці утримують із зарплат працівників ПДФО - 18% та військовий збір 1,5%.

Приклад 1: Нарахована зарплата бухгалтеру за квітень 2024 року - 14500,00грн.
18% ПДФО = 2610,00грн.

1,5% ВЗ = 217,50 грн.

На руки працівнику = $14500,00 - (2610,00 + 217,50) = 11672,50$ грн.

База нарахування для ПДФО може бути зменшена на **податкову соціальну пільгу** (за заявою працівника чи заявою з підтвердними документами).

В 2024 році граничний розмір доходу, який дає право працівнику застосувати ПСП: $3028,00 \times 1,4 = 4\,239,20 \approx 4\,240,00$ грн.

ЯКІ ПОДАТКИ ПЛАТИТЬ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПРИ НАЯВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ?

Використати право на застосування ПСП мають тільки ті працівники, заробітна плата яких менша за 4240 грн. До категорії таких працівників належать:

- ті, хто працюють на умовах неповного робочого часу;
- не відпрацювали повний місяць (кого було прийнято чи звільнено в середині місяця).

ПСП можна застосувати працівникам, які мають двох та більше дітей віком до 18 років. Для таких працівників, граничний дохід для отримання ПСП визначається як добуток граничного доходу, який дає право на застосування пільги в загальному випадку (тобто 4240 грн. в 2024 році) та кількості дітей.

ЯКІ ПОДАТКИ ПЛАТИТЬ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПРИ НАЯВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ?

Категорії осіб, що можуть скористатись правом зменшення суми місячного оподаткованого доходу у вигляді зарплати на суму ПСП з ПДФО (ст. 169 ПКУ)	ПСП		
	Розмір ПСП у %	Сума ПСП з ПДФО, грн	Граничний дохід для ПСП
Для будь-якого платника податку (пп. 169.1.1 ПКУ)	100%	1514,00	4240,00
Для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, — з розрахунку на кожну таку дитину (пп. 169.1.2 ПКУ)	100%	1514,00 х кількість дітей	одному з батьків 4240,00 х кількість дітей

Категорії осіб, що можуть скористатись правом зменшення суми місячного оподаткованого доходу у вигляді зарплати на суму ПСП з ПДФО (ст. 169 ПКУ)	ПСП		
	Розмір ПСП у %	Сума ПСП з ПДФО, грн	Граничний дохід для ПСП
Для платника податку, який (пп. «а», «б» пп. 169.1.3 ПКУ): а) є одинокою матір'ю (батьком), вдовою (вдівцем) або опікуном, піклувальником — з розрахунку на кожну дитину віком до 18 років; б) утримує дитину-інваліда — з розрахунку на кожну таку дитину віком до 18 років	150%	2271,00 (1514,00 х 1,5) Х кількість дітей	4240,00 х кількість дітей
Для платника податку, який (пп. «в» — «е» пп. 169.1.3 ПКУ): в) є особою, віднесеною законом до першої або другої категорії осіб, які постраждали внаслідок ЧАЕС, включаючи осіб, нагороджених грамотами Президії Верховної Ради УРСР у зв'язку з їх участю в ліквідації наслідків ЧАЕС;	150%	2271,00	4240,00
<...> е) є учасником бойових дій на території інших країн у період після ДСВ, на якого поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», крім осіб, визначених у пп. «б» пп. 169.1.4 ПКУ	150%	2271,00	4240,00

Категорії осіб, що можуть скористатись правом зменшення суми місячного оподаткованого доходу у вигляді зарплати на суму ПСП з ПДФО (ст. 169 ПКУ)	ПСП		
	Розмір ПСП у %	Сума ПСП з ПДФО, грн	Граничний дохід для ПСП
<p>Для платника податку, який є (пп. «а» — «г» пп. 169.1.4 ПКУ):</p> <p>а) Героєм України, Героєм Радянського Союзу, Героєм Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави, особою, нагородженою чотирма і більше медалями «За відвагу»;</p> <p>б) учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу, та інвалідом I і II груп, з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;</p> <p>в,г, г)</p>	200%	3028,00	4240,00
<p>Платники податку – особи з інвалідністю III групи з дитинства в ПКУ не зазначені як окрема пільгова категорія, але при дотриманні встановленого рівня заробітної плати, мають право на базову ПСП</p>			

ЯКІ ПОДАТКИ ПЛАТИТЬ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПРИ НАЯВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ?

Приклад 2: Зарплата прибиральниці за квітень 2024 року — 8000,00 грн.
Має двох дітей, надала заяву на ПСП. Одна дитинка має інвалідність.
Дохід за ЦПД за місцем роботи — 10 000,00 грн.
Загальна нарахована сума доходу за квітень 2024 року - 18000,00 грн.

ЦПД: $10000,00 - 19,5\% = 8050,00$ грн

Зарплата:

ПДФО: $(8000,00 - (1514,00 + 2271,00)) \times 18\% = 758,70$ грн

Військовий збір: $8000 \times 1,5\% = 120,00$ грн

Зарплата на руки: $8000,00 - 758,70 - 120,00 = 7121,30$ грн

ЯКІ ПОДАТКИ ПЛАТИТЬ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПРИ НАЯВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ?

На зарплату страхувальник нараховує власним коштом ЄСВ за ставкою 22% або 8,41% (за наявності довідки МСЕК).

У разі якщо база нарахування ЄСВ не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід, сума внеску розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки ЄСВ (крім ставки 8,41%).

При нарахуванні заробітної плати (доходів) фізичним особам з джерел не за основним місцем роботи ставка ЄСВ застосовується до визначеної бази нарахування незалежно від її розміру.

ЯКІ ПОДАТКИ ПЛАТИТЬ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПРИ НАЯВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ?

- якщо працівник протягом календарного місяця працював на одному підприємстві **як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом** та отримав **загальну суму доходу** менше від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, сума ЄСВ розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки ЄСВ;
- якщо працівник працював на різних підприємствах, при цьому за основним місцем роботи отримав суму доходу меншу від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, сума ЄСВ розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки ЄСВ;
- нарахування ЄСВ на дохід, отриманий не за основним місцем роботи, здійснюється згідно з вимогами абз.3 ч. 5 ст. 8 Закону №2464 незалежно від його розміру.

<https://zp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/480261.html>

ЯКІ ПОДАТКИ ПЛАТИТЬ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПРИ НАЯВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ?

Приклад 3. У квітні 2024 року водієві (основне місце роботи) нараховано зарплату в сумі 5200,00 грн (півмісяця перебував у відпустці без збереження зарплати) і винагороду за ЦПД у сумі 7000,00 грн.

«Сукупна» база нарахування ЄСВ: $5200,00 + 7000,00 = 12200,00$ грн

В Д1 формуємо 2 рядки:

— один — зарплатний. У графі 08 КЗО «1». У графі 14 зазначаємо «30». У графі 13 – «11». У графі 21 - «1» (є трудова книжка);

— другий — із винагородою за ЦПД. У графі 08 КЗО «26». Графу 14 не заповнюємо.

В кожному рядку ЄСВ нараховане по факту.

Д5 – відображення ЦПД.

4ДФ формуємо два рядки за ознаками доходу «101» та «102».

ВИПЛАТИ ЗА ЦПД

За **договором підряду** одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти і оплатити виконану роботу (*ст. 837 ЦКУ*).

За **договором про надання послуг** одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцю зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором (*ст. 901 ЦКУ*).

Повідомлення про початок роботи до податкової не подається.

Результати оформлюються Актом виконаних робіт та наданих послуг

Відпустки не надаються. Право на лікарняні та допомогу по вагітності та пологах.

ВИПЛАТИ ФОП

Податковий агент при виплаті доходу ФОП – **платнику єдиного податку**, такий дохід не оподатковує (*Лист ДФСУ від 02.11.2017 р. № 2490/6/99-99-13-01-01-15/ІПК*).

Під час нарахування (виплати) ФОП доходу від здійснення нею підприємницької діяльності, суб'єкт господарювання та/або самозайнята особа, які нараховують (виплачують) такий дохід, не утримують ПДФО у джерела виплати, якщо ФОП, яка отримує такий дохід, надано **копію документу**, що підтверджує її державну реєстрацію відповідно до закону як суб'єкта підприємницької діяльності (*п. 177.8 ПКУ*).

Під час нарахування (виплати) ФОП, місцезнаходженням або місцем проживання яких є тимчасово окупована територія (незалежно від системи оподаткування), доходу від здійснення ними підприємницької діяльності податкові агенти зобов'язані утримати ПДФО у джерела виплати (пп. 38.9 п. 38 підрозд. 10 розд. XX ПКУ).

<https://zak.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-502450.html>

ЧИ МОЖУТЬ ПРАЦІВНИКИ ОДНОЧАСНО БУТИ ВОЛОНТЕРАМИ ТА ПРАЦІВНИКАМИ?

Є кілька шляхів поєднувати роботу та волонтерство, але можливість обрати один з них залежить від різних факторів, і, в першу чергу, від роботодавця і самого працівника. Оформлення відсутності волонтера на роботі:

1. Якщо працівник може суміщати роботу та волонтерство, можна встановити:

- неповний робочий час (*ст. 56 КЗпП*);
- дистанційну роботу (*ст. 60-2 КЗпП*);
- гнучкий режим робочого часу (*ст. 60 КЗпП*).

2. Якщо працівник повністю зайнятий волонтерством і не встигає виконувати свої посадові обов'язки, можна йому надати:

- щорічну основну або додаткову відпустки (*ст. 74 КЗпП*) за бажанням працівника;
- відпустку без збереження заробітної плати (*ст. 25, 26 Закону України «Про відпустки» від 15.11.1996 № 504/96-ВР*).

ЯК ПРАВИЛЬНО ОФОРМИТИ ВІДНОСИНИ ФОНДУ З ВОЛОНТЕРАМИ?

Волонтерська діяльність - добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги.

Волонтерська допомога - роботи та послуги, що **безоплатно** виконуються і надаються волонтерами.

Безоплатне виконання робіт або надання послуг особами, що здійснюється на основі сімейних, дружніх чи сусідських відносин, **не є волонтерською діяльністю** (ст.1 Закон України від 19.04.2011 р. № 3236 – VI «Про волонтерську діяльність»).

ЯК ПРАВИЛЬНО ОФОРМИТИ ВІДНОСИНИ ФОНДУ З ВОЛОНТЕРАМИ?

Договір про провадження волонтерської діяльності обов'язково укладається у письмовій формі:

- у разі надання волонтерської допомоги за напрямами, визначеними абзацами сьомим і восьмим частини третьої статті 1 цього Закону [*надання волонтерської допомоги для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру та надання волонтерської допомоги ЗСУ, іншим військовим формуванням та силовим структурам у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та/або іншої країни проти України*], в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;
- за бажанням волонтера або його законного представника, якщо волонтер є особою віком від 14 до 18 років;
- у разі відшкодування витрат, пов'язаних із наданням волонтерської допомоги (*ст.9 Закону № 3236*).

ЯКІ ВИТРАТИ МОЖНА КОМПЕНСУВАТИ ВОЛОНТЕРАМ?

Волонтерам для провадження волонтерської діяльності можуть бути відшкодовані витрати на відрядження на території України та за кордон у межах норм відшкодування витрат на відрядження, встановлених для державних службовців і працівників підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів [Постанова КМУ від 02.02.2011 № 98] (ст.11 Закону № 3236).

Волонтеру можуть бути відшкодовані **підтверджені документами**:

- витрати на проїзд (включаючи перевезення багажу) до місця здійснення волонтерської діяльності;
- витрати на отримання візи;
- витрати на харчування, коли волонтерська діяльність триває більше 4 годин на добу;
- витрати на проживання у разі відрядження волонтера до іншого населеного пункту для провадження волонтерської діяльності, що триватиме більше 8 годин;

ЯКІ ВИТРАТИ МОЖНА КОМПЕНСУВАТИ ВОЛОНТЕРАМ?

- витрати на поштові та телефонні послуги, пов'язані із здійсненням волонтерської діяльності;
- витрати на проведення медичного огляду, вакцинації та інших лікувально-профілактичних заходів, безпосередньо пов'язаних з наданням волонтерської допомоги.

Відшкодування витрат, визначених частиною першою цієї статті, не є доходом волонтера та не є базою для оподаткування податком на доходи фізичної особи та єдиним соціальним внеском (ст.11 Закону № 3236).

*Волонтер має бути зареєстрованим у відповідному Реєстрі.
Реєстр веде ДПС)*

КОМПЕНСАЦІЯ ВИТРАТ ВОЛОНТЕРАМ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ В 4ДФ

<p>пп. «б» пп. 165.1.54</p>	<p>сума коштів або вартість майна (послуг), що надаються фізичній особі - волонтеру, з якою укладено договір про провадження волонтерської діяльності, в частині витрат неприбуткової організації, що залучає до своєї діяльності волонтерів, на проведення медичного огляду та вакцинації волонтера, інших лікувально-профілактичних заходів, безпосередньо пов'язаних з наданням волонтерської допомоги такою особою відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність»</p>	<p>«208»</p>
	<p>сума відшкодування неприбутковою організацією особі - волонтеру, з якою укладено договір про провадження волонтерської діяльності, документально підтверджених витрат, пов'язаних з наданням волонтерської допомоги, у розмірі та відповідно до переліку, що передбачені ст. 11 Закону України «Про волонтерську діяльність»</p>	<p>«209»</p>

ОФОРМЛЕННЯ І ОПЛАТА ВІДРЯДЖЕННЯ, КОМУ МОЖНА, А КОМУ НІ

Службовим відрядженням вважається поїздка працівника за розпорядженням керівника <...> на певний строк до іншого населеного пункту для виконання службового доручення поза місцем його постійної роботи <...> (п.1 розд. І Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом МФУ від 13.03.1998 № 59).

Не є доходом платника податку - фізичної особи, яка перебуває у трудових відносинах із своїм роботодавцем або є членом керівних органів підприємств, установ, організацій, <...> (пп. «а» пп. 170.9.1 ПКУ).

КІЛЬКІСТЬ ДНІВ ВІДРЯДЖЕННЯ

Фактична кількість днів перебування у відрядженні визначається згідно з **наказом про відрядження за наявності одного чи декількох документальних доказів перебування особи у відрядженні** (відміток прикордонних служб про перетин кордону, проїзних документів, рахунків на проживання та/або будь-яких інших документів, що підтверджують фактичне перебування особи у відрядженні).

КІЛЬКІСТЬ ДНІВ ВІДРЯДЖЕННЯ

До підтвердних документів належать:

- транспортні квитки або транспортні рахунки та багажні квитанції (у тому числі електронні квитки);
- документи, отримані від осіб, які надають послуги з розміщення та проживання фізичної особи, страхові поліси;
- документи (виписки та/або відомості з рахунку), що містять визначену законом інформацію про виконані платіжні операції за рахунком, до якого емітовані платіжні інструменти;
- документи, що підтверджують виконання операції з використанням платіжних інструментів;
- інші документи, що засвідчують вартість витрат.

КІЛЬКІСТЬ ДНІВ ВІДРЯДЖЕННЯ

Днем вибуття у відрядження вважається **день відправлення поїзда, літака, автобуса або іншого транспортного засобу** з місця постійної роботи відрядженого працівника, а **днем прибуття** з відрядження - день прибуття транспортного засобу до місця постійної роботи відрядженого працівника.

При відправленні транспортного засобу до 24-ї години включно днем вибуття у відрядження вважається поточна доба, а з 0 години і пізніше - наступна доба. Якщо станція, пристань, аеропорт розташовані за межами населеного пункту, де працює відряджений працівник, у строк відрядження зараховується час, який потрібний для проїзду до станції, пристані, аеропорту. Аналогічно визначається день прибуття відрядженого працівника до місця постійної роботи (*п.7 розд. I Інструкції № 59*).

ДОБОВІ ПО УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОН: ЯК РОЗМЕЖУВАТИ?

<...> добові витрати за час перебування у відрядженні відшкодовуються у межах затверджених сум, зокрема:

- а) за кожний день перебування у відрядженні, включаючи день вибуття та прибуття, - за нормами, що встановлені для держави, до якої відряджено працівника;
- б) якщо відряджений, перебуваючи в дорозі до іноземних держав, або повертаючись з відповідної держави, **має пересадку** на інший транспортний засіб або зупинку в готелі (мотелі, іншому житловому приміщенні) на території України, то відшкодування витрат на відрядження за період проїзду територією України здійснюється в порядку, передбаченому для службових відряджень у межах України.

ДОБОВІ ПО УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОН: ЯК РОЗМЕЖУВАТИ?

При цьому добові витрати з дня останньої пересадки на інший транспортний засіб (вибуття з готелю, мотелю, іншого житлового приміщення) на території України під час прямуювання у відрядження за кордон і до дня першої пересадки на інший транспортний засіб (зупинки в готелі, мотелі, іншому житловому приміщенні) на території України (включно) під час повернення в Україну відшкодовуються за нормами, встановленими для відряджень за кордон. У разі якщо день вибуття у відрядження або день прибуття відрядженого працівника до місця постійної роботи збігається з днем вказаної пересадки (зупинки), добові витрати за відповідні день вибуття або день прибуття відшкодовуються за нормами, встановленими для відряджень за кордон.

У разі відсутності такої пересадки (зупинки) добові витрати відшкодовуються за кожний день відрядження, включаючи день вибуття та прибуття, - за нормами, встановленими для відряджень за кордон (пп. 16.2 п. 16 розділу III Інструкції № 59).

<https://zak.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-398924.html>

НЕОПОДАТКОВУВАНИЙ РОЗМІР ДОБОВИХ - 2024

По Україні – не більш як 0,1 розміру мінімальної зарплати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, в розрахунку за кожен календарний день такого відрядження – 710,00 грн (7100,00 x 10%).

Для відряджень за кордон - не вище 80 євро за кожен календарний день такого відрядження за офіційним обмінним курсом гривні до євро, установленим НБУ, в розрахунку за кожен такий день.

У разі, якщо сума виплачених добових перевищує зазначені неоподатковувані розміри, різниця підлягає оподаткуванню ПДФО та ВЗ за встановленими ставками. Також в такому випадку необхідно подати Звіт за пп. 170.9.4 ПКУ.

НЕОПОДАТКОВУВАНИЙ РОЗМІР ДОБОВИХ - 2024

Сума добових визначається в разі відрядження:

- у межах України та країн, в'їзд громадян України на територію яких не потребує наявності візи (дозволу на в'їзд), - **згідно з наказом про відрядження та відповідними первинними документами;**
- до країн, в'їзд громадян України на територію яких здійснюється за наявності візи (дозволу на в'їзд), - згідно з наказом про відрядження за наявності документальних доказів перебування особи у відрядженні (відміток прикордонних служб про перетин кордону, проїзних документів, рахунків на проживання та/або будь-яких інших документів, що підтверджують фактичне перебування особи у відрядженні).

За відсутності зазначених відповідних підтвердних документів сума добових включається до оподаткованого доходу платника податку (пп.170.9.1 ПКУ).

ОПОДАТКУВАННЯ НЕПІДТВЕРДЖЕНИХ ВИТРАТ

У такому самому порядку [з натуральним коефіцієнтом] визначаються об'єкт оподаткування і база оподаткування для коштів, надміру витрачених платником податку на відрядження або під звіт та не повернутих у встановлені законодавством строки (п. 164.5 ПКУ).

Приклад 4: За результатами звітування працівник має непідтверджені по відрядженню витрати в сумі 2000 грн.

ПДФО: $2000,00 \times 1,21951 \times 18 \% = 439,02$ грн;

ВЗ: $2000,00 \times 1,5\% = 30$ грн.

Код ознаки доходу для понаднормових добових у Додатку 4 до ПКУ – «118».

ЗВ'ЯЗОК ВІДРЯДЖЕННЯ З ГОСПДІЯЛЬНІСТЮ

Будь-які витрати на відрядження не включаються до оподаткованого доходу платника податку за наявності документів, що підтверджують зв'язок такого відрядження з господарською діяльністю роботодавця/сторони, що відряджає, зокрема (але не виключно) таких: запрошень сторони, що приймає, діяльність якої збігається з діяльністю роботодавця/сторони, що відряджає; укладеного договору чи контракту; інших документів, які встановлюють або засвідчують бажання встановити цивільно-правові відносини; документів, що засвідчують участь відрядженої особи в переговорах, конференціях або симпозіумах, інших заходах, які проводяться за тематикою, що збігається з господарською діяльністю роботодавця/сторони, що відряджає (пп. «а» пп. 170.9.1 ПКУ).

ТЕРМІН ЗВІТУВАННЯ

Документальне підтвердження суми фактичних витрат на відрядження або виконання окремих цивільно-правових дій шляхом надання підтвердних документів, що засвідчують суму таких витрат, у разі здійснення безготівкових розрахунків з використанням платіжних інструментів, включаючи корпоративні (бізнесові) платіжні інструменти або особисті платіжні інструменти, чи їх реквізити, та повернення особі, яка видала кошти/електронні гроші під звіт, суми надміру витрачених коштів/електронних грошей, розмір яких розрахований згідно з підпунктом 170.9.1 цього пункту, **здійснюється платником податку до закінчення місяця, наступного за місяцем**, у якому платник податку:

- а) завершує таке відрядження;
- б) завершує виконання окремої цивільно-правової дії за дорученням та за рахунок особи, яка видала кошти/електронні гроші під звіт.

ФОРМАТ ЗВІТУВАННЯ

Звіт про використання коштів/електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт, складається та подається <...> за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, **у разі:**

- а) наявності **оподаткованого доходу**, визначеного відповідно до підпункту 170.9.1 цього пункту, з метою розрахунку суми податку;
- б) використання платником податку **готівки** понад суму добових витрат (включаючи отриману із застосуванням платіжних інструментів).

ФОРМАТ ЗВІТУВАННЯ

У разі якщо під час відрядження або виконання окремих цивільно-правових дій платник податку застосував платіжні інструменти, включаючи корпоративні (бізнесові) платіжні інструменти або особисті платіжні інструменти, чи їх реквізити, для проведення розрахунків у безготівковій формі та/або для отримання готівки в межах суми добових витрат та за відсутності оподаткованого доходу, звіт про використання коштів/електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт, **не складається і не подається** (пп.170.9.4 ПКУ).

ОПЛАТА ДНІВ ВІДРЯДЖЕННЯ

Працівникам, які направлені у службове відрядження, оплата праці за виконану роботу здійснюється відповідно до умов, визначених трудовим або колективним договором, і розмір такої оплати праці не може бути нижчим середнього заробітку.

ст.121 КЗпП

ОПЛАТА ДНІВ ВІДРЯДЖЕННЯ

Приклад 5. Працівник був у відрядженні 6 днів – з 24 по 29.01.2024 р. Його оклад – 7100 грн. У відрядженні він працював у вихідні дні 27 та 28.01. (субота і неділя), за які попросив відгули 30 та 31.01.2024р.

1. Середньоденна зарплата працівника за двомісячний розрахунковий період (грудень-листопад 2023 року) становить 300,50 грн.
2. Розрахуємо одноденний заробіток працівника у січні: $7100,00 : 23 \text{ р.д.} = 308,70 \text{ грн}$
3. Оскільки одноденний заробіток більший від середньоденного, дні відрядження оплачуємо згідно з умовами трудового договору: $308,70 \times 6 \text{ к.дн.} = 1852,20 \text{ грн.}$
4. Якщо середньоденна зарплата буде більша за денний заробіток, то оплата днів відрядження проводиться за середньоденним.

ТЕРМІН СПЛАТИ ПДФО/ВЗ, ЄСВ

1. ПДФО сплачується (перераховується) до відповідного бюджету під час виплати оподаткованого доходу єдиним платіжним документом.
2. Якщо оподатковуваний дохід надається у **негрошовій формі чи виплачується готівкою** з каси податкового агента, податок сплачується (перераховується) до бюджету протягом трьох операційних днів з дня, що настає за днем такого нарахування (виплати, надання).
3. Якщо оподатковуваний дохід **нараховується** податковим агентом, **але не виплачується** (не надається) платнику податку, то податок, який підлягає утриманню з такого нарахованого доходу, підлягає перерахуванню до бюджету податковим агентом у строки, встановлені цим Кодексом для місячного податкового періоду (*ст.168 ПКУ*).
4. Під час кожної виплати заробітної плати, на суми якої (якого) нараховується ЄСВ, платники, одночасно з видачею зазначених сум, зобов'язані сплачувати нарахований на ці виплати ЄСВ (*абз.2 ч.1 ст.4 Закону № 2464*). Граничний термін сплати ЄСВ, нарахований за календарний місяць не пізніше 20 числа наступного місяця.

ШТРАФИ ЗА НЕВЧАСНУ СПЛАТУ ПДФО/ВЗ

125-1.1. Ненарахування та/або неутримання, та/або **несплата (неперерахування)**, та/або нарахування, сплата (перерахування) не в повному обсязі податків платником податків, у тому числі податковим агентом, до або під час виплати доходу на користь нерезидента або іншого платника податків, а також нерезидентом, на якого покладено обов'язок сплачувати податок у порядку, встановленому розділом III цього Кодексу, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 10 % суми податку, що підлягає нарахуванню та/або сплаті до бюджету.

125-1.2. Ті самі дії, вчинені умисно, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 25 % суми податку, що підлягає нарахуванню та/або сплаті до бюджету.

ШТРАФИ ЗА НЕВЧАСНУ СПЛАТУ ПДФО/ВЗ

125-1.3. Діяння, передбачені пунктом 125-1.2 цієї статті, вчинені повторно протягом 1095 календарних днів, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 50 % суми податку, що підлягає нарахуванню та/або сплаті до бюджету.

125-1.4. Діяння, передбачені пунктом 125-1.2 цієї статті, вчинені протягом 1095 днів втретє та більше, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 75 % суми податку, що підлягає нарахуванню та/або сплаті до бюджету.

ШТРАФИ ЗА НЕВЧАСНУ СПЛАТУ ЄСВ

2) за несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) єдиного внеску накладається штраф у розмірі 20 % своєчасно не сплачених сум;

б) за несплату, неповну сплату або несвоєчасну сплату суми єдиного внеску одночасно з видачею сум виплат, на які нараховується єдиний внесок (авансових платежів), накладається штраф у розмірі 10 % таких несплачених або несвоєчасно сплачених сум.

п.11 ст.25 Закону № 2464

ПЕНЯ ЗА НЕВЧАСНУ СПЛАТУ ПОДАТКІВ

ПДФО/ВЗ: при нарахуванні суми грошового зобов'язання, визначеного платником податків або податковим агентом, у тому числі у разі внесення змін до податкової звітності внаслідок самостійного виявлення платником податків помилок відповідно до статті 50 цього Кодексу, - після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання.

На суми грошового зобов'язання, визначеного підпунктом 129.1.3 пункту 129.1 цієї статті (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), нараховується пеня за кожний календарний день прострочення його сплати, починаючи з 91 календарного дня, що настає за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, включаючи день погашення, із розрахунку 100 % річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день (*ст.129 ПКУ*)

ЄСВ: пеня з розрахунку 0,1 % зазначених сум, розрахована за кожний день прострочення їх перерахування (зарахування) (*пп.1 п.12 ст.25 Закону № 2464*).

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. **КЗпП** – Кодекс законів про працю
2. **ЦКУ** – Цивільний кодекс України
3. **ПКУ** – Податковий кодекс України
4. **Закон № 2464** - Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI

Бухгалтерська Відеоплатформа №1 – це

- ✓ Дивитись відеокурси, онлайн-школи та вебінари
- ✓ Отримувати безлімітні консультації експертів
- ✓ Користуватись актуальними зразками та шаблонами документів

Сервіс «Документи»

1300+ шаблонів та зразків документів;
4000+ завантажень щодня

Сервіс «Особистий консультант»

400+ відповідей щоденно за темами зарплати, кадрів, ФОП, ПДВ, РРО/ПРРО тощо

ТОП-проект

Сучасна онлайн-школа
бухгалтера по зарплаті & кадрам

6 модулів **67** уроків

ТОП-проект

Школа сучасного бухгалтера: МСФЗ, ПСБО, облік, е-документи, інвентаризація, фінзвітність

4 модулі **23** уроки

У нашому колі **ТОП-експерти України**
та **30 000+** ваших колег. Ви з нами?

ХОЧУ ДОЛУЧИТИСЬ

Наведіть об'єктив камери телефона
на QR-код та перейдіть за посиланням